

כשהבית הופך להיות מסוכן

לאחרונה נרשמה עליה חדה בכמות התלונות על אלימות במשפחה, אלימות נגד ילדים ונשים • עובדות סוציאליות עובדות שעות נוספות, המחסור בכח אדם לא תמיד מאפשר להן לערוך ביקורי בית והטיפול במקרים רבים נעשה באמצעות הטלפון • רשויות החוק חייבות להיות כחות סלחניות ויותר מחמירות כנגד גברים אלימים

בקטנה

חשוב לוודא כי המערכות החברתיות והניהוליות שלנו יהיו קשובות ודרוכות לסימנים או לאותות האזהרה בחצר שלנו, ושכל מקרה של חשש לאלימות - יטופל כנדרש. כמו כן, חשוב לדאוג שמערכות הלימוד והחינוך שלנו, החל מהגיל הרך, ישלבו את הנושא המגדרי כתנאי לחיים מכבדים, יקפידו על חינוך למניעת אלימות, וחינוך שמקדם ערכי שוויון וכבוד.

ובזירה הפוליטית שאין בה רגע דל: כאלה שפורשים, כאלה שמצטרפים, כאלה שמנצחים, כאלה שמפסידים, כאלה שהופכים לפליטי גוש אחד ונקלטים בגוש אחר, מחליפים שמות, מתאחדים, מתפצלים, מפרקים ובוחרים, ובדרך? הבלאגן חוגג. כל זה מתרחש לקראת מערכת בחירות חמישית בתוך שלוש שנים (אם זה לא היה עצוב, זה היה מצחיק). מה ייצא מכל הבלאגן הזה ב-1 בנובמבר? לא בטוח שיותר מדי, אבל צריך לקוות שאם אכן תצליח לקום כאן סוף סוף ממשלה יציבה ואחראית, חובה יהיה עליה בראש ובראשונה להתייחס לתופעת האלימות במשפחה. להעמיד את כל המשאבים הנדרשים, לסיים דיונים שנתקעו בגלל ממשלות שקמו ונפלו עוד לפני שמסוגלות היו להעביר חוק אחד בעל משמעות ובתקווה שיצליחו להעביר חוקים שנתקעו בוועדות הכנסת עוד מאז 2017 - אז דובר על הקצאת תקציבים, על דרכי פעולה - והכל נשאר... נשאר כלא היה! על רשויות החוק להיות פחות סלחניות ויותר מחמירות נגד אותו גבר אלים שמגדיר עצמו גבר, אך בעצם מתנהג כפחדן קטן שהשימוש בכח מאפשר לו להרגיש גדול וחזק - ונגד מי? גבר כזה צריך להקיא מהחברה ולהרחיקו לצמיתות ממי שעלולה להיות הקורבן הבא.

המאהבת; זוגות שמנהלים רומן אסור, זה שמהווה עבורם סוג של ממתק להעביר בו את הזמן שבעזרתו ניתן להמתק את טעם החמיצות שבמגורים המשותפים עם האדם שהם כבר מזמן לא סובלים, דבר שמאפשר לאחד מבני הזוג לברוח אל השכחה ולהשאיר את השני זרוע קינאה.

מצב כזה עלול להוביל למחשבה טרופה במציאות של ימים שאינם רגילים, ימים לחוצים ומלחיצים, ימים בהם תבשילי האלימות מתבשלים אט אט על אש קטנה כבתוך סיר לחץ נפשי ופיזי עצום מימדים. ישנן משפחות שאצלן הפיוז כבר קפץ וישנן אחרות שאצלן המים עדיין מבעבעים, שבעוד רגע יגיעו לנקודת הרתיחה.

נשים רבות ממצאות סיפורים ותירוצים כדי שיוכלו לחיות בשלום עם ההתנהגות האלימה של בני זוגן; נשים רבות נוטות לסלוח ולשכוח, הן פוחדות להתמודד עם המציאות מתוך חשש שהן עלולות להיפגע, אם בפגיעה במקור ההכנסה ואם מתוך חשש לפירוק המשפחה.

אישה שהבעל נוהג בה באלימות מילולית או פיזית, חייבת להבין שאין כל תירוץ שמצדיק מעשה כזה; "הוא פגע בי, אבל רק אחרי שהילד נרדם", או "הוא בלי עבודה, הוא נורא לחוץ, הוא ממש בכה אחרי זה". או "אבל זה מה שהוא ראה בבית אצל ההורים שלו" - האם זה הופך את הסיטואציה לגיטימית?

כדאי לשים לב לאבסורד שקיים אצלנו כחברה; מצד אחד - אנחנו משקיעים כל כך הרבה משאבים בכדי להישמר מאיזה וירוס, מצד שני - אנחנו מכניסים אותו הביתה כסוס טרויאני אליו הרבה יותר. אין דין ואין דיין, אין מי שיפקח, אין מי שיטפל טיפול שורשי ואינטנסיבי בתופעה ההרסנית שפוקדת אותנו כחברה.

האלימות במשפחה כ"רעה חולה"

העלייה המדאיגה וההרסנית של אלימות בתוך המשפחה הפכה לבלתי נסבלת בעליל. כיום, כל אישה וילד עלולים למצוא עצמם נפגעי אלימות במשפחה. האלימות במשפחה הפכה לתופעה שהולכת ומחמירה בחברה הישראלית. חדשות לבקרים אנו שומעים על רצח בת הזוג על ידי בן זוגה, רצח אישה על ידי בעלה בנוכחות הילדים, בעל אלים ששוחרר ממעצר רגע לפני שהחליט לנקום ולרצוח את בת זוגו. וכך כמעט בכל יום אנו נחשפים לעוד ועוד מקרי אלימות, כשבכל פעם אנו מצטמררים מחדש למשמע המילים: "בעל נורמטיבי" רצח את אשתו ואת ילדיו וניסה להתאבד.

כאשר בבית נמצא בעל אלים שעלול לשמוע שהאישה מתכוונת להתלונן עליו, זה עלול להרגיז אותו יותר, והתוצאה עלולה להיות הרסנית. בבתים מסוימים, מה שהתחיל כבר קודם לכן - המצב רק הסלים. להתלונן במשטרה על אלימות במשפחה במדינה שטרודה בבעיות קיומיות, אנשים שלא יודעים מה ילד יום, כשהאלימות הופכת למכת מדינה שאין לה כתובת או מגדר - אלימות שחוצה מגזרים, דתות, לאומים ומצבים סוציו-אקונומיים - אלימות שאי אפשר לכוונה אחרת מאשר - "רעה חולה".

פשרה כואבת

על פי הנתונים: זוגות רבים כבר לא מסוגלים לחיות זה עם זה, ואלמלא הילדים, המצב הכלכלי והפחד ממה יהיה ומה יגידו השכנים - הם כבר מזמן לא היו ביחד. מדובר בעיקר באלה שאינם מסוגלים לאזור את האומץ להתגרש ולפתוח בחיים חדשים ואופטימיים.

בבתים רבים קיים גם המאהב או